

ಸುಧಾ

'ಸುಧಾ'ಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆ

'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, ಯಂಡಮೂರಿ ವೀರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಅವರ 'ಬೆಳದಿಂಗಳ ಬಾಲೆ' ಧಾರಾವಾಹಿ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಪೂರ್ತಿ ಧಾರಾವಾಹಿ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಬೈಂಡ್ ಹಾಕಿಸಿ ಪುಸ್ತಕ ತರಹ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ತುಂಬಾ ವರ್ಷಗಳು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬರೋಡಾಗ ಹೋದಾಗ ಆ ದೂರದ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಮಾವನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ 'ಸುಧಾ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಮೈಸೂರಿನವರು. ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಬರೋಡಾದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಓದಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅತ್ತೆ 'ಸುಧಾ' ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಓದಲು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರಂತೆ. ಈಗ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ 'ಸುಧಾ' ಈಗಲೂ ಬರುತ್ತೆ. 'ಸುಧಾ' ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಯಜಮಾನರು "ನಾವು ಬರೋಡಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಓದೋದು ಕಲಿತಿದ್ದು 'ಸುಧಾ' ಇಂದಾನೆ" ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

—ಜಯಂತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು

ಉತ್ಸಾಹದ ಬುಗ್ಗೆ

'ಸುಧಾ' ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಒಡನಾಟ 40 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂದೆ ಸಾಯುವವರೆಗೂ 'ಸುಧಾ' ಓದುವ ಆನಂದ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಈಗ 85 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ 'ಸುಧಾ' ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನನಗೆ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ 'ಸುಧಾ' ಓದುವ ಸುಯೋಗ ಲಭಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ 'ಸುಧಾ'ದ 'ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ?', 'ಸಮುದ್ರ ಮಥನ', 'ಜಾಣರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ', 'ಎಳೆಯರ ಅಂಗಳ', 'ನಿಮ್ಮ ಪುಟ' ಮುಂತಾದ ಅಂಕಣಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬರಹಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರುವ 'ಸುಧಾ' ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಖುಷಿಯಿಂದಲೇ ಗುರುವಾರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಏಳುತ್ತೇವೆ.

—ಚಾವಲ್‌ನ ಸುರೇಶ್ ನಾಯಕ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

'ಸುಧಾ' ಜೊತೆಗಿನ ಓದುಗರ ಒಡನಾಟ

ಸ್ಮರಣೀಯ 'ಸುಧಾ'

'ಸುಧಾ' ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನಾನಿನ್ನೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ದಿನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಸುಧಾ' ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳು. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಂಬ ಪೇಪರ್ ಏಜೆಂಟ್ 10 ಕಿ.ಮೀ. ಸೈಕಲ್ ತುಳಿಯುತ್ತಾ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ಶ್ರಮವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆಬಾಗುವ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ರಸ್ತೆಯ ಕೆಸರು ಎನ್ನದೆ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಪೇಪರ್ ಮತ್ತು 'ಸುಧಾ' ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಮ್ಮೆ ನಾನು 'ಸುಧಾ'ಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದೆ. ಕಳಿಸಿದ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳಿಗೆ 'ಸುಧಾ' ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಬಂತು. 'ನೀವು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕಳಿಸಿದ ಕಥೆ ತಲುಪಿದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಯಾರುಯಾರಿಗೋ ತೋರಿಸಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ 'ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಅದೇ 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಲವು ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. 'ಯುಗಾದಿ ಸಂಚಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಮುಲ್ಕರಾಜ್ ಆನಂದ್ ಅವರ ಜೊತೆಯ ಸ್ಮರಣೀಯ ಸಂದರ್ಶನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

'ಸುಧಾ' ಜೊತೆಗಿನ ಓದಿನ ಒಡನಾಟ ತಪ್ಪದೇ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಷ್ಟೋ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆ ಒಡನಾಟ ದೊರಕಿತು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಆಪ್ತವಾದ ನೆನಪು.

—ಶೂದ್ರ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಎಂದಿಗೂ ಈ ಬಂಧವಿರಲಿ

ನಾನು ಮೊದಲ ಸಲ 'ಸುಧಾ' ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ 6-7 ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದು. ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟು ಶಾಲೆಗೆ 1 ತಿಂಗಳು ರಜೆ ಹಾಕಿದಾಗ ನನ್ನ ಅಮ್ಮ 'ಸುಧಾ' ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು, ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳು, ಡಾಬು ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಥೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನಾನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ಧಾರಾವಾಹಿ, ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ, ಮತ್ತಿತರ ಲೇಖನಗಳು ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನದಾದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ 'ಸುಧಾ' ನನ್ನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆ. ಈ ಬಂಧ ಹೀಗೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

—ವಸುಧಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೌಲ್ಯವೇ 'ಸುಧಾ'ಳ ಗುಟ್ಟು

'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ', ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ತರುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹೆಸರೊಂದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಾಚಕರನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು. ಸೂಚಿಸಿದ ಹೆಸರು ಆಯ್ಕೆಯಾದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವೂ ಉಂಟೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ನನಗೆ 12 ವಯಸ್ಸು. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು 5 ಪೈಸೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಬಹುಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದೆ. ಹಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ 'ಸುಧಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಂತು. ನನಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾದರೂ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆ ಬಂದಾಗ 8 ಆಣೆ ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ತಂದೆ. ಅದನ್ನು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ (ಹತ್ತು ಜನ) ಓದಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ವಾರವೂ ಬಿಡದೆ 'ಸುಧಾ' ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ಅಂಚೆಯಲ್ಲಿ 'ಸುಧಾ' ತರಿಸಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದೇ 'ಸುಧಾ'ಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗುಟ್ಟು.

—ವೈ.ವಿ. ಪ್ರಭಾಕರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾಗುಣಿತ ಕಲಿತೆ

'ಸುಧಾ'ಳ ಗೆಳೆತನ 1973ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದದ್ದು. ಆಗಷ್ಟೇ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ, ನಾಲ್ಕು ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಸ್ತರು. ಕಾಗುಣಿತ ಬರೆಯಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೋ ಬೋರು. ನನ್ನ ಬೇಸರ ಗಮನಿಸಿದ ನನ್ನ ತಂದೆ, ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು 'ಸುಧಾ'ಳ ಲೇಖನ ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಲು ಕಲಿತು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗುಣಿತ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

—ಸಿ.ಆರ್. ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು